

සීමාසභිත කළබෝධිවිධියාන තේ කර්මාන්තගාලා සමාගම - 2017/2018

සීමාසභිත කළබෝධිවිධියාන තේ කර්මාන්තගාලා සමාගමේ 2018 මාර්තු 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ලාභ හෝ පාඩු සහ වෙනත් විස්තරණ ආදායම ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය, මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති හා අතෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාරාංශයකින් සම්බන්ධ 2018 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආයෝගිකම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආයෝගිකම ව්‍යවස්ථාවේ 154(6) ව්‍යවස්ථාව ප්‍රකාරව මා විසින් පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කළයුතු යැයි අදහස් කරන සමාග්‍රීය වර්ෂයේ සමාගමේ ක්‍රියාකාරීත්වය සම්බන්ධයෙන් වූ මාගේ නිරික්ෂණ මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත්වලට අනුකූලව පිළියෙළ කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවදාය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරතු මාගේ විගණනය කරන ලදී. ආවාර ධර්මවල අවශ්‍යතාවන්ට මම අනුකූල වන බවට සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාවදාය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරතුන්නේද යන්න පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීම පිළිස විගණනය සැලසුම්කර ක්‍රියාත්මක කරයි.

1.3 විගණකගේ වගකීම

මාගේ විගණනය මත පදනම්ව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම මාගේ වගකීම වේ. ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිත්වලට අනුකූලව මාගේ විගණනය සිදු කරන ලදී. ආවාර ධර්මවල අවශ්‍යතාවන්ට මම අනුකූල වන බවට සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාවදාය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරතුන්නේද යන්න පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීම පිළිස විගණනය සැලසුම්කර ක්‍රියාත්මක කරයි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන අයයන් සහ හේලිදරව කිරීම්වලට අදාළවන විගණන සාක්ෂි ලබා ගැනීම පිළිස පරිපාටි ක්‍රියාත්මක කිරීම විගණනයට ඇතුළත් වේ. තොරතුන් පරිපාටින්, වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවදාය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් අවදානම් තක්සේරු කිරීමේද ඇතුළත් විගණකගේ විනිශ්චය මත පදනම් වේ. එම අවදානම් තක්සේරු කිරීම්වලදී, අවස්ථාවේවිතව උවිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිළිස සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීමට සහ සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළ වන්නා වූ අභ්‍යන්තර පාලනය විගණක සැලකිල්ලට ගන්නා තමුන් සමාගමේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ සෑලැලැසින්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් තොරයි. කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උවිතහාවය හා යොදා ගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්සමේන්තුවල සාධාරණයන්වය ඇගැමීම මෙන්ම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ඇගැමීම ද විගණනයට ඇතුළත් වේ.

මාගේ විගණන මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවන් සහ උවිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.4 තන්ත්වාගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

(අ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 12 හි 81 (ල) ගේ ගේ ප්‍රකාරව විලම්හිත බදු ගණනය කිරීමට අදාළ තාවකාලික වෙනස්කම්, ප්‍රයෝගනයට තොරතුන් බදු අලාභ හා බදු බැර යනාදී තොරතු මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හේලිදරව කර තොතිබුණි.

- (ආ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 16 හි 51 ජේදය ප්‍රකාරව, ජාගම නොවන වත්කම් සඳහා එලඹයි ජීවිත කාලය වාර්ෂිකව සමාලෝචනය නොකිරීම හේතුවෙන් පිරිවැය රු.225,098,311 ක්වූ වත්කම් සම්පූර්ණයෙන් ක්ෂේකර ඇතත් තවදුරටත් ප්‍රයෝගනයට ගනිමින් පැවතුණි. ඒ අනුව මූ ආස්ථමේන්තුගත දේශය, ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 8 ප්‍රකාරව ප්‍රතිගේධනය කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ඇ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 16 හි 74(අ) ජේදය ප්‍රකාරව ආරක්ෂණයක් ලෙස ඇප තබා ඇති වත්කම් පිළිබඳ මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි හෙළිදරවි කළ යුතු වුවද සමාගම විසින් කාරක ප්‍රාග්ධන කටයුතු සඳහා ණය ලබා ගැනීමේදී ඉඩම වට්නාකම වශයෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා තිබූ රු.4,605,691 කින් කොටසක් ලෙස කළබේවිටියාන තේ කරමාන්ත ගාලාව පිහිටි ඉඩම ආරක්ෂණයක් ලෙස ඇපතබා තිබුණු ඒ පිළිබඳව හෙළිදරවි කර නොතිබුණි.
- (ඈ) සේවක ප්‍රතිලාභ බැඳීම ගණනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් ආයුගණක තක්සේරු ක්‍රමය භාවිතා කර තිබුණාද ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 19 හි 76 (ඩී) ජේදය පරිදි ඒ සඳහා යොදාගනු ලැබේ වට්ටම අනුපාතය, අපේක්ෂිත ප්‍රතිලාභ අනුපාතය, අපේක්ෂිත වැටුප් වැඩිවීමේ රෝග යනාදී මුලික උපකල්පන පිළිබඳ හෙළිදරවි කර නොතිබුණි.
- (ඉ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 39 හි 45 හා 63 ජේද ප්‍රකාරව මූල්‍ය වත්කම්, මූලික හුදුනාගැනීමෙන් පසුව අයය කිරීම සඳහා පරිණතවනතෙක් තබාගන්නා ආයෝගන ලෙස වර්ගකර ක්‍රමක්ෂය පිරිවැයට පවත්වාගෙන යායුතු වුවද රු. 123,703,732ක් මූ මූල්‍ය වත්කම් සම්බන්ධයෙන් එසේ සිදුකර නොතිබුණි.
- (ඊ) 2003 වර්ෂයේදී බ්‍රේසිංහල ප්‍රකාර සමාගම වෙත ලබාදී තිබූ රු.10,000,000 ක ගය සහ ඊට අදාළ සමුවිත පොලිය රු.40,174,692 ක් සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා තිබූ නමුත් වසර 15 ක සිට එම ගය හා පොලිය අයවි නොතිබුණි. එහෙන් සමාගම විසින් එම ගය අයවිමේ ගකුතාව පිළිබඳ සැලකිල්ලට ගෙන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 39 හි 58 ජේදය ප්‍රකාරව මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ප්‍රතිපාදන සලසා නොතිබුණි.
- (උ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ විලම්ඩීත බදු වගකීම හා වියදම ගණනය කිරීමේදී ආදායම් බදු පනත අනුව යොදාගත යුතු බදු අනුපාතය සියයට 14 ක් වුවද සියයට 10 ක් ලෙස යොදාගැනීම හේතුවෙන් විලම්ඩීත බදු වගකීම හා එම වියදම රු.1,986,552 ක් අඩුවෙන් ගිණුම්ගත කර තිබුණි.
- (ඌ) 2014/2015 වර්ෂයේදී රු.1,000,000 කට විකුණන ලද සම්පූර්ණයෙන් ක්ෂේක කර ඇති වියලුම යන්තුයෙහි පිරිවැය හා සමුවිත ක්ෂේක සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය දක්වාම හඳුනාගෙන ගිණුම්වලට ගැලපීම කර නොතිබුණි.
- (ඍ) බදු පදනම මත ලබාගත් ඩිනිලුම ඩිල්ස් තේ කරමාන්තගාලාවේ තීන්ත ආලේපන හා ගොඩැනුගිලි අඟත්වැඩියා සඳහා 2012/2013 වර්ෂයේදී දරන ලද රු.6,194,940ක් එම වර්ෂයේදී ගොඩැනුගිලි යටතේ ප්‍රාග්ධනිත කර තිබුණාද සමාලෝචිත වර්ෂයේදීද එම වරද තිබැරදි කිරීමට කටයුතු කර නොතිබීම හේතුවෙන් තවදුරටත් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු.1,238,988 ක් ලාභයට එරෙහිව ක්ෂේක ලෙස කපා හැර තිබුණි.
- (ඎ) ආයුගණක තක්සේරු වාර්තාවට අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළ පාරිනෝෂික වෙන්කිරීම රු.2,962,416 ක් වුවද එම වට්නාකම ගිණුම්ගත කිරීම වෙනුවට මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල රු.1,120,128 ක් ලෙස ගිණුම්ගත කර තිබීම හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළ පාරිනෝෂික වෙන්කිරීම රු.1,842,288ක් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.

- (ඔ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට බැංකු අයිරාව රු.60,514,715 ක් වූවද රු.59,952,624 ක් ලෙස මුල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ දක්වා තිබූ අතර එහි වෙනස වූ රු.562,091 මුල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයෙහි නොගෙවූ දිරිදීමනා ලෙස දක්වා තිබුණි.
- (ඕ) 2015/2016 වර්ෂයේ මැණික්දීවෙල කරමාන්ත්‍යාලාවට අමු දේ සැපයීම වෙනුවෙන් ගෙවිය යුතු රු.1,046,771 ක් ගිණුම්ගත කර නොතිබුණු අතර, 2016/2017 වර්ෂයේදී එම මුදල ගෙවීම කිරීමේදී රඳවාගත් ලාභයට ගැලපීම වෙනුවට විවිධ ණයගැනීම් ගිණුමට හර කිරීම හේතුවෙන් මුල්‍ය ප්‍රකාශනවල රඳවාගත් ලාභය හා විවිධ ණයගැනීම් ගේ අංශය එම වට්නාකම්න් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.
- (ක) වෙබ් අඩවියක් සංවර්ධනය කිරීම හා අන්තර් දුරකථන පද්ධතියක් ස්ථාපිත කිරීම සඳහා ගෙවන ලද රු.109,730 ක් ප්‍රාග්ධනිත කළයුතු වූවද කාර්යාල උපකරණ අලුත්වැඩියා වියදම් ලෙස ගිණුම්ගත කර තිබුණි.
- (ග) සමාලෝචිත වර්ෂයේ ලාභාලාභ ගිණුම අනුව විවිධ ආදායම වට්නාකම රු.16,517,315 ක් වූවද උපලේඛනය අනුව එම වට්නාකම රු.16,686,710 ක් වූයෙන් රු.169,395ක වෙනසක් විය.
- (ජ) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී බොල්ණය වෙන්කිරීම රු.1,551,170 ක් සඳහා විස්තරාත්මක උපලේඛන විගණනයට ඉදිරිපත් නොවිය.
- (ච) තේ ගක්ති අරමුදලට 2015 අප්‍රේල් 09 දින ලබා දී තිබූ රු.50,000,000 ක නිය මුදල මුල්‍ය වත්කම් යටතේ අනාවරණය කර තිබුණු ද එම ගේ නිය තහවුරු කිරීමට ගිවිසුම් හා ගේ සනාථ කිරීම ආදි ලිඛිත සාක්ෂි ඉදිරිපත් නොවීම හේතුවෙන් එම ගේ නිය පැවැත්ම, නිවැරදිතාවය, සම්පූර්ණත්වය සම්බන්ධයෙන් විගණනයේදී තහවුරු කරගත නොහැකි විය.

2. මුල්‍ය ප්‍රකාශන

2.1 තත්ත්වාගණනය කළ මතය

මෙම වාර්තාවේ 1.4 මේදයෙහි දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මුල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2018 මාර්තු 31 දිනට සීමාසහිත කළබේවිටියාන තේ කරමාන්ත්‍යාලා සමාගමේ මුල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මුල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය සහ මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඳු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

2.2 වෙනත් තොතික හා නියාමන අවශ්‍යතාවයන් පිළිබඳ වාර්තාව

2007 අංක 07 දරන සමාගම් පනතේ 163(2) වගන්තිය ප්‍රකාරව මා විසින් පහත සඳහන් කරුණු දක්වමි.

- (අ) මතය සඳහා පදනම හා විගණනයේ විෂය පථය සහ සීමා කිරීම ඉහත දක්වා ඇති පරිදි වේ.
- (ආ) තත්ත්වාගණනය කළ මතය සඳහා පදනම ජේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලට යටත්ව විගණනය සඳහා අවශ්‍ය සියලුම තොරතුරු සහ පැහැදිලි කිරීම මා විසින් ලබාගන්නා ලද බවත්, මාගේ පරීක්ෂණවලින් පෙනීයන අන්දමට සමාගම විසින් විධිමත් ගිණුමකරණ වාර්තා පවත්වා ඇති බවත්,
- සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 2007 අංක 07 දරන සමාගම් පනතේ 151 වගන්තියෙහි දැක්වෙන අවශ්‍යතාවයන්ට අනුකූල වන බවත් මා දරන්නා වූ මතය වේ.

2.3 ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු ගිණුම්

කර්මාන්තකාලා තුනකට අදාළව විවිධ ගොනීම් ගේජයන් තුළ රු.699,918ක් වූ හර ගේජයන් ඇතුළත් වී තිබූ අතර ඒවා නිරවුල් කර තොතිබුණි.

2.4 නීති රිති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල තොවීම

පහත සඳහන් නීති රිති, රෙගුලාසි යනාදියට අනුකූල තොවීමේ අවස්ථා නිරීක්ෂණය විය.

නීති රිති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ
තීරණවලට තොවීම

- (අ) 1985 අංක 01 දරන සේවක අර්ථසාධක අරමුදල (සංශෝධන) පනත
9(2) වගන්තිය

සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් දායකය ගණනය කිරීමේදී මුලික වැළැපට ජීවන වියදම් දීමනාව එකතුකර ඒ මත දායකය ගණනය කළයුතු වූවත්, සමාගම ඒ අනුව කටයුතු තොකිරීම හේතුවෙන් 2012 අප්‍රේල් 01 දින සිට 2017 සැප්තැම්බර් 30 දින දක්වා දායක මූදල් රු. 1,695,177 ක් අඩුවෙන් අරමුදල වෙත උෂ්ණය කර තිබුණි.

- (ආ) 1987 අංක 03 දරන පොදු කොන්තුාත් පනතේ 8 හා 12 වගන්ති

පොදු කොන්තුාත් රෙඛීස්ටාර්වරයා යටතේ වලංගු ලියාපදිංචි කිරීමේ සහතිකයක් තොමැති වෙන්ඩ්රකරුවන් සමග ප්‍රසම්පාදන හා ඇගැමී කමිටුවල නිලධාරීන් කටයුතු තොකලයුතු නමුත් කළබේවිටියාන තේ කර්මාන්තකාලා පරිග්‍රය වටා වැවක් ඉදිකිරීම පිළිබඳ කොන්තුාත්තුව ඒ පිළිබඳ තොසලකා පිරිනමා තිබුණි

- (ඇ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මූදල් රෙගුලාසි සංග්‍රහයේ මූදල් රෙගුලාසි සංග්‍රහයේ මූදල් රෙගුලාසි 371 හා 2015 ජූලි 14 දිනැති අංක 03/2015 දරන රාජ්‍ය මූදල් වකුලෝච්‍ය

දෙන ලද අත්තිකාරම්, අදාළ කාර්යය නිමක්ල විගසම පියවිය යුතු වූවත් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී අවස්ථා 06 කදී ලබාදුන් එකතුව රු.240,423 ක හා පෙර වර්ෂවලදී ලබාදුන් රු.1,329,035 ක අත්තිකාරම් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට පිළිවෙළින් මාස 05 ක් හා වසර 1 සිට වසර 7 දක්වා කාලයක් ඉක්මවා තිබුණාද නිරවුල් කිරීමට කටයුතු

කර නොතිබුණි.

- (ඇ) 2003 ජූනි 02 දිනැති අංක පීර්ව/12 දරන
රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වතුලේඛය

(i) 7.2 ජේදය

වතුලේඛය ප්‍රකාරව සමාගම මෙහෙයුම් අත්පොතක් පිළියෙළ කර නොතිබුණි.

(ii) 9.2 (ඇ) ජේදය

සමාගමේ සංවිධාන සටහන හා අනුමත සේවක සංඛ්‍යාව මහා භාණ්ඩාගාරයේ රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවේ ලියාපදිංචි කර නොතිබුණි.

- (ඉ) 2015 මැයි 25 දිනැති අංක 1/2015 දරන
රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වතුලේඛය

වතුලේඛය ප්‍රකාරව නිල වාහන සඳහා හිමිකම් නොලබන සහකාර කළමනාකරණ තනතුරෝගී නිරත නිලධාරීයකුට සමාලෝචිත වර්ෂයේදී මාසිකව රු.50,000 බැංත් රු.600,000ක ප්‍රවාහන දීමතා ගෙවා තිබුණි.

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය රු. 7,587,359 ක අලාභයක් වූ අතර, රේට ප්‍රතිරූපීට ඉකුත් වර්ෂයේ නැවත ප්‍රකාශන ගිණුම් අනුව ලාභය රු.29,270,215 ක් වූයෙන් ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයෙහි මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු.36,857,574 ක එනම් සියයට 126 ක පිරිහිමික් පෙන්තුම් කෙරුණි. ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ලාභය රු.31,739,627 කින් අඩුවීම හා පරිපාලන වියදම් රු.6,772,885 කින් වැඩිවීම ඉහත පිරිහිමිට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

සමාලෝචිත වර්ෂය හා ඉකුත් වර්ෂ 4 ක මූල්‍ය ප්‍රතිඵල විශ්‍රාශ කිරීමේදී සමාගම අඛණ්ඩව ලාභ ලබා තිබුණද සමාලෝචිත වර්ෂයේ ද රු. 7,587,359 ක අලාභයක් ලබා තිබුණි. කෙසේවූවද, මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයට සේවක පාරිගුමික, ජාගම නොවන වන්කම සඳහා ක්ෂය හා රජයට ගෙවන ලද බදු නැවත ගැලපීමේදී සමාගමේ 2013/2014 වර්ෂයේදී රු.87,547,097 ක්වූ ආයතන්වය 2016/2017 වර්ෂයේදී රු.136,878,603 ක් දක්වා අඛණ්ඩව වර්ධනය වී තිබුණද 2017/2018 වර්ෂයේදී රු.62,446,219 ක් දක්වා අඩුවී තිබුණි.

3.2 විශ්‍රාශන්මක මූල්‍ය සමාලෝචනය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) ඉකුත් වර්ෂයේ සියයට 5.67 ක්ව පැවැති දළ ලාභ අනුපාතය සමාලෝචිත වර්ෂයේ සියයට 2.12 ක් දක්වා පහත වැට් තිබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂයේ තේ නිෂ්පාදන පිරිවැය පසුගිය වර්ෂයට සාපේක්ෂව සියයට 9.5කින් වර්ධනය වීම මිට බලපා තිබුණි.

- (ඇ) සමාගම මෙහෙයුම් කටයුතු වලින් ඉකුත් වර්ෂයේ එක් කොටසක් සඳහා රු. 6.31 ක් උපයා තිබුණද සමාලෝචිත වර්ෂයේ කොටසක ඉපයුම් රු. 1.64ක අනිතකර අගයක් දක්වා පහත වැට් තිබුණි.

3.3 සමාගමට එරෙහිව හෝ සමාගම විසින් ආරම්භ කර ඇති නෙතික සිද්ධි

පහත සඳහන් නිරික්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) අයාධාරණ ලෙස සේවයෙන් පහකිරීම සම්බන්ධයෙන් ආයතනයේ සේවකයන් දෙදෙනෙකු විසින් ආයතනයට එරෙහිව කොටපල කමිකරු උසාවියේ 2007 වර්ෂයේ නඩුවක් ගොනුකර තිබූ අතර සමාලෝචන වර්ෂය අවසන් වනාවිතන් එය විභාග වෙමින් පැවතුණි.

(ආ) 2010/2011 වර්ෂයේ සමාගම විසින් ආදායම බදු ගෙවීමේ පදනම නිවැරදි බවට බදු අහියාවන කොළඹම මහින් ලබා දෙන ලද තීන්දුවට එරෙහිව දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සමාගමට එරෙහිව අහියාවනාධිකරණයේ නඩුවක් ගොනුකර තිබුණි.

4. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1 කාර්යසාධනය

4.1.1 සැලසුම් කිරීම

සමාගම විසින් 2016 – 2019 කාලපරිච්ඡේදය වෙනුවෙන් පිළියෙළ කර තිබූ සංයුත්ත සැලසුම් සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය ලබාගෙන තිබුණද 2003 ජූනි 02 දිනැති අංක පිරිස්/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වකුලෝධයේ 5.1.3 ජ්‍යෙදය ප්‍රකාරව යාවත්කාලීන කළ සංයුත්ත සැලසුම් රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

4.1.2 ක්‍රියාකාරීත්වය හා සමාලෝචනය

2007 අංක 07 දරන සමාගම් පනත යටතේ සීමාසහිත සමාගමක් ලෙස 2009 ජූනි 16 දින සංස්ථාපනය කරන ලද කළේවිවිධාන තේ කර්මාන්තාලා සමාගම යටතේ කළේවිවිධාන, දැරුගල, හිනිදුම හා මැණික්දිවල යන තේ කර්මාන්ත ගාලාවල කාර්යසාධනය සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නිරික්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) තේ නිෂ්පාදනය

සමාලෝචන වර්ෂයේ සහ පසුගිය වර්ෂ 02 ක තේ නිෂ්පාදනය පිළිබඳ විස්තර පහත පරිදි වේ.

තේ කමිහල

වර්ෂය

	2017/2018			2016/2017			2015/2016		
	අමු දල	නිමි තේ	නිමවුම	අමු දල	නිමි තේ	නිමවුම	අමු දල	නිමි තේ	නිමවුම
කළේවිවිධාන	කී.ගු	කී.ගු	%	කී.ගු	කී.ගු	%	කී.ගු	කී.ගු	%
	3,499,414	731,750	20.91	3,907,343	811,708	20.77	4,774,872	994,540	20.83
දැරුගල	1,474,475	289,634	19.64	2,113,499	429,382	20.32	2,249,785	460,860	20.48
හිනිදුම	1,224,781	242,955	19.84	1,235,145	253,157	20.49	1,095,511	219,765	20.06
මැණික්දිවල	1,097,625	210,107	19.14	1,033,575	209,464	20.26	577,406	117,017	20.26

මෙම සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (i) තේ මණ්ඩලයේ නිර්ණයක අනුව යෙදූවා අමු දළ කිලෝ' ගුම් 100 කින් අවම වශයෙන් නිමි තේ කිලෝ' ගුම් 21.5 ක නිෂ්පාදන මට්ටමක් පවත්වාගත යුතු නමුත් ඉහත දැක්වෙන පරිදි සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ තේ කම්හල් 04 හි සිය නිෂ්පාදනය ප්‍රගස්ත මට්ටමක පවත්වාගෙන ගොස් නොත්තු වේ. එම හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ අමුදළ සාමාන්‍ය මිල මත රු. 52,214,143 ක් පාඩු වී තිබුණි. ඉණාන්තමක බවින් ඉහළ අමු දළ නිෂ්පාදනය සඳහා යොදා නොගැනීම මේ සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් බලපා තිබුණි.
- (ii) නිමි තේ ප්‍රතිගතය ඉහළ නාවා ගැනීමේ අරමුණින් මිලදී ගන්නා දළ වල ගුණත්වය ඉහළ නාවා ගැනීම සඳහා කර්මාන්තකාලව විසින් 2016 නොවැම්බර මස සිට හදුන්වා දී ඇති “සුපිරි දළ” නමුත් සංකල්පය යටතේ සුපිරි දළ මිලදී ගැනීම සඳහා කර්මාන්තකාලා භතරේහි දළ මිලදී ගැනීමේ දී සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු.3,939,425 ක අමතර මුදල් ප්‍රමාණයක් වැකර තිබුණද අපේක්ෂිත අරමුණ වන නිමි තේ ප්‍රතිගතය වර්ධනය කිරීම හා ඉහළ ගුද්ධ විකුණුම් මිලක් ලබා ගැනීමට කර්මාන්තකාලා කළමනාකාරිත්වය අසමත් වී තිබුණි.

(ආ) නිෂ්පාදන පිරිවැය හා ගුද්ධ විකුණුම් සාමාන්‍ය මිල

සමාගම විසින් විගණනය සඳහා ගුද්ධීරිපත් කරන ලද නොරතුරු අනුව සමාලෝචිත වර්ෂය සහ පසුගිය වර්ෂ 02 ක කාල්වේෂ්දය තුළ සමාගමේ කම්හල් 04 හි නිෂ්පාදන පිරිවැය හා ගුද්ධ විකුණුම් සාමාන්‍ය මිල පහත පරිදි වේ.

කර්මාන්ත කාලාවේ නම	තේ කිලෝවක නිෂ්පාදන පිරිවැය				තේ කිලෝවක ගුද්ධ විකුණුම්				තේ කිලෝවක දායකය	
	සාමාන්‍ය	රු.	රු.	රු.	සාමාන්‍ය	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.
කළඹෝචිචියාන	633.83	507.08	407.63	733.26	575.75	459.72	99.43	68.67	52.09	
දැරංගල	727.17	553.13	430.72	647.12	557.78	413.50	(80.05)	4.65	(17.22)	
හිනිදුම	725.40	575.79	459.03	628.29	524.96	402.43	(97.11)	(50.83)	(56.60)	
මැණික්දිවෙල	660.80	572.46	522.58	558.57	472.65	375.09	(102.23)	(99.81)	(147.49)	

- (i) සමාගම සතු සියලුම කර්මාන්තකාලාවන්හි තේ කිලෝවක නිෂ්පාදන පිරිවැය පසුගිය වර්ෂයන්ට සාපේක්ෂව සියයට 15 සිට සියයට 31 දක්වා පරාසයක ඉහලගොස් තිබු අතර හිනිදුම, මැණික්දිවෙල හා දැරංගල කර්මාන්තකාලාවල ගුද්ධ විකුණුම් සාමාන්‍ය මිලට වඩා තේ කිලෝවක නිෂ්පාදන පිරිවැය වැඩිහිටි තිබුණි. එම නිසා තේ කිලෝවක දායකය අවාසි සහගත වූ බැවින් එම කම්හල් අඛණ්ඩව අලාභ ලබා තිබුණි. අපේක්ෂිත දළ ප්‍රමාණය මිලදී ගැනීමට නොහැකි විම මත තේ කිලෝවක අන්තර්ගත ස්ථාවර පිරිවැය ඉහළ යාමද, යුම් එලැඳුමේන්වය පහළ මට්ටමක පැවතීමද තේ කිලෝවක නිෂ්පාදන පිරිවැය ඉහළ යාමට හේතු වී තිබුණි.
- (ii) තේ මණ්ඩලය විසින් නිකත් කරන ලද වාර්තා අනුව නිමි තේවල මාසික ගුද්ධ විකුණුම් සාමාන්‍ය මිල, පහතරට හා මැදරට වග තේවල සාමාන්‍ය විකුණුම් මිල සමඟ සැසදීමේදී පහතරට හිනිදුම කර්මාන්තකාලාව හා මැදරට මැණික්දිවෙල කර්මාන්තකාලා යන දෙකෙහි විකුණුම් මිලෙහි පිළිවෙළින් සියයට 16.13 ක හා සියයට 6.96ක අවාසිදායක විවෘතයන් වාර්තා වී තිබුණි.

(අ) බාරිතා උපයෝජනය/ ඉලක්ක ගත තේ නිෂ්පාදනය

සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම අනුව එක් එක් කරමාන්තගාලාවන් වෙනුවෙන් තේ නිෂ්පාදනය සඳහා ඉලක්කයන් ඇතුළත් කර තොතිවූ අතර සමාගමේ අයවැය ලේඛනය අනුව කමිහල්වල ඉලක්කගත හා තත්‍ය තේ නිෂ්පාදනය සහ යන්තු උපයෝජනය පහත පරිදි වේ.

කමිහල	අයවැය අනුව ඉලක්කගත තේ නිෂ්පාදනය	තත්‍ය තේ නිෂ්පාදනය	විවෘතය වාසි/(අවාසි)	නිෂ්පාදන	උග්‍රහා
	කී.ගු.	කී.ගු.		කී.ගු.	ප්‍රතිශතය
කංගුවේවිධියාන	1,032,000	731,750	(29)	1,350,000	45.80
දැරංගල	425,055	289,634	(32)	485,000	40.28
හිතිදුම	365,000	242,955	(33)	485,000	49.91
මැණික්දිවෙල	386,033	210,107	(46)	450,000	53.31

- (i) සමාලෝචිත වර්ෂයේ සියලුම කමිහල් සියයට 40 ඉක්මවන උග්‍රහා බාරිතාවයකින් ක්‍රියාකර තිබූ අතර 2015 වර්ෂයේදී නිෂ්පාදනය ආරම්භ කරන ලද මැණික්දිවෙල තේ කරමාන්තගාලාවේ බාරිතාවය ආරම්භයේ සිටම සියයට 53 ඉක්මවා උග්‍රහා උපයෝජිතව පැවති බව නිරීක්ෂණය විය.
- (ii) සමාලෝචිත වර්ෂයේ අයවැය අනුව සියලුම කමිහල්වල ඉලක්කගත තේ නිෂ්පාදනය සියයට 29 සිට සියයට 46 ක පරාසයක් දක්වා ලහාකර ගැනීමට අපොහොසත් වී ඇති අතර අමුදල යෙද්වීම අඩුවීම රේට බලපා තිබුණි.

(ආ) තේ පැල තවාන

නියමිත ප්‍රමිතියෙන් යුත් තේ පැල සැපයීමේ අරමුණින් දැරංගල තේ කරමාන්තගාලාවට අනුබද්ධව තේ පැල තවානක් ආරම්භ කර තිබුණි. මෙම වාණිජ රිකිලි තේ පැල තවානේ බාරිතාවය පැල 100,000 ක් වූවද සමාලෝචිත වර්ෂයේ තවානේ පැවති මුළු පැල සංඛ්‍යාව 71,150 ක් වූයෙන්, එය මුළු බාරිතාවයෙන් සියයට 71 ක් පමණක් විය.

(ඇ) ප්‍රධාන කාර්යසාධන ඉලක්ක ලහා කර ගැනීම

සමාගම විසින් ප්‍රධාන කාර්යාලයේ හා කරමාන්තගාලාවන්හි කාර්යසාධනය මැනීම සඳහා ස්ථාපිත කර තිබූ ප්‍රධාන කාර්යසාධන දරුණු ලහාකර ගැනීම පිළිබඳ නිරීක්ෂණ පහත පරිදි වේ.

කාර්යය සාධන දරුණකය	කළඹෝට්ටිවියාන		මැණික්දිවෙල		හිතිදුම		දුරුගල	
-----	ඉලක්කය	ප්‍රහාවීම	ඉලක්කය	ප්‍රහාවීම	ඉලක්කය	ප්‍රහාවීම	ඉලක්කය	ප්‍රහාවීම
නිමි තේ (සියයට)	21.5	20.9	21.5	19.1	21.5	19.8	21.5	19.06
ගුම එලදායිතාව (සේවයෙකු මාසිකව නිෂ්පාදිත නිමි තේ කිලෝග්රීම ප්‍රමාණය)	90	93.78	34	22.61	34	25.08	34	22.19
රොඩු තේ (සියයට)	2	0.59	8	13.55	8	2.07	8	1.78

කළඹෝට්ටිවියාන තේ කරමාන්තගාලාව විසින් ගුම එලදායිතා කාර්යසාධන දරුණකය ලහාකරගැනීමට සමන් වුවද අනෙකුත් කරමාන්තගාලා 3 ම අපේක්ෂිත කාර්යසාධන ඉලක්ක කරා ප්‍රහාවී නොතිබුණි. මැණික්දිවෙල තේ කරමාන්තගාලාවේ තේ නිෂ්පාදනයේ දී පවත්වා ගැනීමට අපේක්ෂිතව තිබූ ඉවත දමන රොඩු තේ ප්‍රමාණය සියයට 8ක් වුවත් තව්‍ය ප්‍රමාණය සියයට 13.55 ක් බැවින් එම කරමාන්තගාලාවේ අමු දළ එලදායිත්වය ඉහළ නැංවීමට සමාගම අපොහොසත් වී තිබුණි.

4.2 කළමනාකරණ ක්‍රියාකාරකම

පහත සඳහන් නිරික්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) තේ ගක්ති අරමුදලට අයත් හිතිදුම තේ කරමාන්තගාලාව හා ඉදිවෙශින් පැවති මැණික්දිවෙල තේ කරමාන්තගාලාව වසර 30 ක දිරිසකාලීන බඳු පදනම මත 2012 හා 2015 වර්ෂවලදී සමාගම වෙත ලබාගෙන තිබුණද ඒ සඳහා 2018 අගෝස්තු 31 දින වන විටත් තේ ගක්ති අරමුදල සමඟ ගිවිසුමකට එළඳ නොතිබුණි.
- (ආ) නිමි තේ වල ගුණාත්මකභාවය ඉහළ නැංවීම තුළින් තේ වෙන්දේසියේදී ඉහළ ගුද්ධ විකුණුම මිලක් ලබා ගැනීම සඳහා 2017 අගෝස්තු 21 දින රු.25,750,083ක පිරිවැයක් දරා මැණික්දිවෙල හා හිතිදුම තේ කරමාන්තගාලා දෙකෙහි වර්ණ විසේදන යන්ත්‍ර 02ක් සේවාපිත කර තිබුණි. කෙසේ වුවද අපේක්ෂිත පරිදි ඉහළ මිලක් තේ වලට ලබා ගැනීමට හැකිවී නොතිබුණි.

4.3 කාර්ය මණ්ඩල පරිපාලනය

පහත සඳහන් නිරික්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) සමාගම විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද තොරතුරු අනුව ප්‍රධාන කාර්යාලය සඳහා කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව මහින් අනුමත කරන ලද කාර්ය මණ්ඩලය 33 ක් වූ අතර තව්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය 30 ක් විය. ඉන් හයදෙනෙකු කොන්ත්‍රාත් පදනම මත බද්වාගෙන තිබුණි. කරමාන්තගාලා සඳහා කාර්ය මණ්ඩලය 100 ක් අනුමත කර තිබූ අතර තව්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය 86 ක් විය. ඉන් හතර දෙනෙකු කොන්ත්‍රාත් පදනම මතද දෙනික ගාස්තු ගෙවීමේ පදනම මත සේවකයන් 20 දෙනෙකුද බද්වාගෙන තිබුණි.

- (ආ) ප්‍රධාන කාර්යාලය අලෙවි සහකාර තනතුර සඳහා බදවා ගැනීමේ පරිපාලිය අනුමත කරවාගෙන නොතිබුණු නමුත් එම තනතුර සඳහා නිලධාරීන් දෙදෙනෙකු බදවාගෙන තිබූ අතර ප්‍රධාන කාර්යාලය සඳහා අනුමත කළමනාකරණ සහකාර තනතුරු සංඛ්‍යාව ඉක්මවා 03 දෙනෙකු බදවාගෙන තිබුණි.

5. තිරසාර සංවර්ධනය

5.1 තිරසාර සංවර්ධන අරමුණු ලහා කර ගැනීම

තිරසාර සංවර්ධනය පිළිබඳ එක්සත් ජාතියේගේ වසර 2030 “න්‍යාය පත්‍රය” ප්‍රකාරව සැම රාජ්‍ය ආයතනයක් විසින්ම කටයුතු කළ යුතුව පවතින අතර සමාලෝචන වර්ෂයට අදාළව සි/ස කළේවාටිවියාන තේ කර්මාන්තාලා සමාගම විසින් තම විෂය පථය යටතට ගැනෙන කාර්යයන් සම්බන්ධයෙන් කෙසේ ක්‍රියාත්මක විය යුතුද යන්න පිළිබඳව දැනුවත් වී තිබුණි. මේ සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නිරික්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) තිරසාර ඉලක්ක කර ලහා වීම සඳහා ආයතනය විසින් හඳුනාගත් කාර්යයන් ඉටු කිරීමට අවශ්‍ය වන මූල්‍ය ප්‍රස්ථානයන් වාර්ෂික අයවැයට ඇතුළත් කර නොතිබුණි.

(ආ) තිරසාර සංවර්ධන ඉලක්ක ලහා කර ගැනීමට සූදානම්වීමේදී අනෙකුත් ආයතන සමඟ මනා සම්බන්ධිකරණයක් නොකිරීම හේතුවෙන් ඉලක්ක ගත අරමුණු කර ලහාවීමට සැලසුම් සකස් කිරීමේ හා පෙර සූදානම්වීමේ ක්‍රියාවලිය ඉතා මන්දාගාමි තත්ත්වයක් පැවති බව නිරික්ෂණය විය.

6. ගිණුම් කටයුතුහාවය හා යහපාලනය

6.1 අභ්‍යන්තර විගණනය

සමාගම සඳහා අභ්‍යන්තර විගණකවරයකු පත්කර තිබුණ ද ප්‍රමාණවත් පරිදි අභ්‍යන්තර විගණන කාර්යයන් ඉටුකිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් කාර්ය මණ්ඩලයක් අනුයුත්ත කර නොතිබුණි.

6.2 ප්‍රසම්පාදනය හා කොන්ත්‍රාත් ක්‍රියාවලිය

6.2.1 ප්‍රසම්පාදනය

ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම හා සිදුකරන ලද ප්‍රසම්පාදන කාර්යයන් සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නිරික්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාරුගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 4.2 ජේදය ප්‍රකාරව ප්‍රසම්පාදන අස්ථිත්වය විසින් අවම වශයෙන් වසර 03 ක කාලයක් සඳහා අපේක්ෂිත ප්‍රසම්පාදන කටයුතු ලැයිස්තුගත කර ප්‍රධාන ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මක් පිළියෙළ කළ යුතු වුවත් ඒ අනුව කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ආ) සමාලෝචන වර්ෂය සඳහා ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මක් පිළියෙළ කර තිබුණද ප්‍රසම්පාදන මාරුගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 4.2.1 (ආ) හා 4.2.1 (ඉ) මාරුගෝපදේශ ප්‍රකාරව ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම යාවත්කාලීන කර නොතිබුණි.

(ඇ) සමාලෝචන වර්ෂයේ දී R.1,656,974 ක් වැයකර නව තේ ඇසුරුම් මූල්‍යය කර තිබුණද එම කාර්යය ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මට ඇතුළත් කර නොතිබුණි. ප්‍රසම්පාදන මාරුගෝපදේශ

සංග්‍රහයේ 5.4.4(1) දරන මාරගෝපදේශය අනුව සුරක්ෂණයක් ලබාගෙන සියලට 20 ක අත්තිකාරම් ලබාදියහැකි ව්‍යවත් සුරක්ෂණයක් ලබාගැනීමකින් තොරව මෙම ප්‍රසම්පාදන කාරයයේදී සියලට 30ක අත්තිකාරමක් ලබා දී තිබුණි.

- (අ) ප්‍රසම්පාදන මාරගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 8.9.1 මාරගෝපදේශය අනුව රු.500,000ට වැඩි ප්‍රසම්පාදන පිරිනැමීමට පූර්වයෙන් ගිවිසුමකට එළඹියුතු නමුත් රු.665,200 ක්වා සම්ප පද්ධති වෙළිවිඛන් (සී.සී.ටී.ටී) සවිකිරීමේ ප්‍රසම්පාදනය සහ රු.2,500,000 ක් වූ පරිගණක මඟුකාංගයක් මිලදිගැනීමේ දී ඒ අනුව කටයුතුකර නොතිබුණි.

6.3 අයවැය පාලනය

අයවැය ගත හා තව්‍ය ආදායම් වියදම් අතර සියලට 9 සිට සියලට 107 දක්වා වූ විවෘතයන් නිරික්ෂණය වූයෙන් අයවැය ලේඛනය එළඳායි කළමනාකරණ පාලන කාරකයක් ලෙස යෙදාගෙන නොතිබු බව නිරික්ෂණය විය.

6.4 නොවීසිදී ඇති විගණන ජේද

2009 වර්ෂයේ බෝකර සමාගමකින් ලැබිය යුතු රු.789,461 ක් 2013 පෙබරවාරි 27 දින පැවති රාජ්‍ය ව්‍යාපාර කාරක සහා රසවීමේදී අයකර ගැනීමට නියෝග කර තිබුණා සමාලෝචන වර්ෂය අවසානය දක්වා එම මුදල් අයකර නොතිබුණි.

7. පද්ධති හා පාලනයන්

විගණනයේදී නිරික්ෂණය වූ පද්ධති හා පාලන අඩුපාඩු වරින් වර සමාගමේ සහාපතිවරයාගේ අවධානයට යොමු කරන ලදී. පහත සඳහන් පාලන ක්ෂේත්‍ර කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු වියයුතු වේ.

පද්ධති හා පාලන ක්ෂේත්‍ර	නිරික්ෂණ
(අ) ප්‍රසම්පාදන කටයුතු	ඇතැම් ප්‍රසම්පාදන මාරගෝපදේශවලට අනුකූලව කටයුතු නොකිරීම.
(ආ) ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු ගේෂ	දිර්ස කාලීනව පවතින ගේෂ නිරවුල් කිරීමට කටයුතු නොකිරීම.
(ඇ) මුදලා පාලනය	බැංකු අයිරාව මත විශාල පොලී මුදලක් ගෙවීම
(ඇ) කරමාන්තකාලා මෙහෙයුම් පාලනය	නිෂ්පාදන පිරිවැය අවම කර කරමාන්තකාලා ලාභදායි තත්ත්වයට ගෙන ඒමට කටයුතු නොකිරීම.
(ඉ) වත්කම් පාලනය	වත්කම් විධිමත් ලෙස පවරා නොගැනීම හා වත්කම් නිෂ්කාරයට පැවතීම.
(ඊ) ලේඛන පවත්වා ගැනීම	ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනය යාවත්කාලීන නොකිරීම.